

Anvisningar för barn/unga som kommer till tjocktarmsendoskopi (Colonsteril®-tömning)

Denna anvisning är avsedd barn/unga som kommer till en tjocktarmsendoskopi och därmed genomgår en tarmtömning med Colonsteril® -tarmtömningslösning.

Genom en tjocktarmsendoskopi kan man fastställa sjukdomar i änd- och tjocktarmen och vävnadsförändringar anknutna till dessa. Läkaren utför endoskopin i en operationssal för barn och narkosläkaren sover ner barnet/den unga för undersökningen. Tarmen fylls med luft och undersöks med ett böjbart endoskop. Vanligtvis tas små vävnadsprov från tarmens slemhinna.

För en bra visibilitet borde tarmen vara tom under endoskopin. Tarmen töms före undersökningen med Colonsteril®-tarmtömningslösning.

Förberedelser hemma för endoskopin

Tarmtömningen påbörjas med flytande diet **två dygn** före undersökningen.

Under den flytande dieten får barnet/den unga avnjuta

- rikligt med vätskor, även kakao, te och kaffe
- mjölk och andra mjölkprodukter i vätskeform (till exempel jogurt, fil och glass)
- flytande maträtter (till exempel fisk-, höns- och köttbuljonger)
- flytande kosttillskottsprodukter utan fiber som fås på apotek
- små mängder mosad fisk eller höna, potatis och ljust, lågfiberhaltigt bröd (t.ex. franskbröd)

Förbjudet är

- bär, frukter, fruktkrämer och jogurt som innehåller frön
- grönsaker
- fullkornsspannmål (fullkornsvälling, -gröt och -bröd)

Förberedelser på avdelningen före endoskopin

Tarmtömning dagen före endoskopin

Tarmtömningen påbörjas på avdelningen genom ett lavemang, så att den fasta avföringen fås först uttömd. Sjuksköterskan ger lavemanget strax efter att barnet/den unga kommit till avdelningen. Lavemanget ges i ändtarmen med ett smalt plaströr. Lavemangsvätskan är

rumsvarmt och känns därför svalt. Dessutom kan lavemanget orsaka magont eftersom tarmen töjs.

Efter att lavemanget verkat dricker barnet/den unga Colonsteril® -tarmtömningslösningen. Lösningen har som uppgift att skölja tarmen. Lösningen doserar efter barnets/den ungas vikt (1-6 liter). För en effektiv sköljning borde barnet/den unga dricka hela dosen under cirka 3 timmar.

Sjuksköterskan sätter en ventrikelsond för barn/unga som inte kan/vill dricka lösningen tillräckligt/tillräckligt snabbt.

Ventrikelsonden är en tunn och flexibel plastslang som för i barnets/den ungas magsäck genom näsan. Införandet av slangen känns obehaglig (kan orsaka kräkningsreflex) men är ofta nödvändig och snabbt genomförd.

Småbarn behöver ventrikelsond så gott som alltid.

Efter tömningen borde barnet/den unga dricka mycket. Barnet/den unga får endast avnjuta klara vätskor, alltså vatten, klar saft (inte färsk juice/saft med fruktkött), läskedrycker, sportdrycker, te, kaffe och köttbuljong. Obs! endast vatten räcker inte. Barnets/den ungas vätskebalans kontrolleras på kvällen med hjälp av blodprov.

Morgonen före undersökningen

På grund av nedsövningen får barnet varken äta eller dricka före undersökningen. Detta för att hindra kräkning under narkosen. Nödvändig medicinering som utsetts av en läkare får tas normalt med en liten mängd vatten. Sjuksköterskan ger noggrannare anvisningar dagen före undersökningen.

Den intravenösa rehydreringen påbörjas ofta redan på avdelningen. Barnet/den unga får en intravenös kanyl för detta, oftast i handryggen. För att hindra injiceringsmärta kan bedövningskräm smörjas på huden. Sjuksköterskan smörjer krämen ca en timme före kanylen införs. Eftersom narkosmedicinen ges via kanylen införs den senast vid nedsövningen.

Efter undersökningen

Då barnet/den unga återhämtat sig från narkosen får hen äta och dricka normalt igen. Återhämtningen är individuell. Ifall man äter eller dricker för tidigt kan illamående förekomma. Barnet/den unga får åka hem på kvällen ifall måendet är tillräckligt bra.

Luften som använts i endoskopin kan bli kvar i tarmen. Den kan orsaka tillfälligt magont och svullnad. Det kan förekomma stelnat blod i avföringen under några dagar på grund av vävnadsproven som tagits från tarmen.

Läkaren ger de preliminära undersökningsresultaten före barnet/den unga åker hem. Vävnadsproven fås cirka två veckor efter undersökningen. Barnet/den unga reserveras tid hos

läkare eller på polikliniken för att få resultaten. Sjuksköterskan ger tiden vanligtvis då man åker hem.

På grund av narkosen borde hemfärden utföras med personbil eller taxi. Ifall barnet/den unga åker hem med personbil bör hen ha med sig två följeslagare. Då kan den ena följa med barnets/den ungas tillstånd under hemresan. Ifall man åker med taxi räcker en följeslagare. Sjuksköterskan skriver vid behov ett intyg för resersättning.